

REFERAT Klima- og Naturudvalget 2022-2025 d. 26-03-2025

Mødedato Onsdag d. 26. marts 2025 kl. 17:30

Mødested Teams

Mødedeltagere Per Jespersen, Anja Kongsdal, Rune Christensen, Ole Tyrsted
Jørgensen, Søren Svendsen, Kenneth Taanquist (Fravær), Vibeke
Ejlertsen

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Beslutning: Frigivelse af midler til etablering af fiskebørnehaver.....	4
Beslutning: Justering af udvalgsrådet d. 23. april ifm. deltagelse på Klima og Miljø Topmøde 2024.....	6
Orientering om budgetproces og budgetønsker 2026.....	7
Orienteringssager.....	8
Kommende punkter.....	9
Underskriftsside.....	11

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

S2023-115209

Indstilling

Direktionen indstiller, at udvalget godkender dagsordenen.

Aktuel beslutning på Klima- og Naturudvalget 2022-2025 26-03-2025

Indstillingen godkendt.

Punkt 2: Beslutning: Frigivelse af midler til etablering af fiskebørnehaver

S2024-12526

Sagsfremstilling

Der søges om frigivelse af midler til etablering af et centralt samlingssted ved Nyborg Havn for aktiviteter og formidling af plante-og dyrelivet under vandet, omtalt "fiskebørnehaver".

På møde d. 9. oktober 2024 godkendte Klima- & Naturudvalget:

- Etablering af "fiskebørnehaver" gennem aftale med leverandøren NaturErNu om et toårigt pilotprojekt.
- Frigivelse af kr. 80.000 fra anlægspuljen til klimaindsatser og grøn omstilling til etablering og formidling.

Sagen blev ikke behandlet i Byrådet, og der skal derfor søges om ny frigivelse.

I Budgetaftale 2025 er anført: Inddragelse af borgere med henblik på at skabe viden og interesse. Fokus på aktiviteter der kan øge borgeres viden og interesse for havmiljøet. Det kan f.eks. være etablering af en fiskebørnehave i inderhavn sammen med information om livet i fjorden.

Fiskebørnehaver er et initiativ, der skal etablere 10 beskyttende levesteder for nyudklækket fiskeyngel langs trædækket på Heimdals Plads og den eksisterende krabbebro i indre havn. Sammen bliver krabbebroen og fiskebørnehaverne et nyt samlingssted for aktiviteter og formidling om plante-og dyrelivet under vandoverfladen. Indsatsen er målrettet alle naturinteresserede med særlige tilbud til børn og unge.

Administrationen foreslår at give stedet et navn; Den Blå Bro.

Indsatserne omkring Den Blå Bro skal bidrage til at øge opmærksomheden og forståelsen for fisk, smådyr og planter i havet.

Klima- og Naturudvalget har besluttet at etablere 10 fiskebørnehaver på 75 x 50 x 20 cm. Administrationen har sammen med virksomheden NaturErNu udpeget de bedst egnede placeringer i forhold til marine forhold, tekniske forhold og tilgængelighed.

Tilbud vedlagt bilag 1, kort over placering vedlagt bilag 2.

Formidling og kommunikation

1. Der etableres stationær formidling på broen i form af fastmonterede skilte, hvor besøgende kan læse om fiskebørnehaverne samt om livet under vand.
2. Der oprettes grejkasser til undervisnings- og formidling, med fiskenet, vandkikkerter, lups mm., samt mini-habitater, der nemt kan hejses op af besøgende og formidlere.
3. Udarbejdelse af formidlingsmateriale og aktiviteter målrettet børn og unge.
4. Invitere en videnspartner med til at forestå løbende kvantitative undersøgelser og målinger i den toårige periode for at monitorere effekten af fiskebørnehaverne.
5. Naturvejledere, -foreninger og -aktører, frivillige samt skolesystemet inviteres til informationsmøde om indsatsen med henblik på, at flere vil benytte Den Blå Bro til marine naturaktiviteter.
6. Overvågning af fiskebørnehaverne og GoPro-kamera til undervandsfilm/billeder.
7. Løbende kommunikation gennem billeder, undervandsvideo, målinger osv. på hjemmeside, sociale medier mv.

Ændringer til projektet

På Klima- og Naturudvalgsmødet 9. oktober 2024 pågik der drøftelse omkring ønsker til projektets udformning, branding og naturvejleders rolle. Administrationen blev bedt om et nyt punkt med uddybelse af disse.

Siden beslutningen er der lavet følgende ændringer og udvidelser til projektet:

- Event

- Projektet skydes i gang med et event hvor foreninger, frivillige og andre interesserede bliver inviteret til at deltage i arbejdet med fiskebørnehaverne og høre om projektets baggrund. NaturErNu leverer materialer og deltager på dagen, fremfor at levere samlede bure, som blot skal sænkes i vandet.
- Formidling og undervisning
  - Der lægges stor vægt på det formidlings- og undervisningsmæssige potentiale, projektet indeholder. Der skal udarbejdes formidlingsmaterialer til undersøgelse af havet, skiltning og undervisningsmateriale der lever op til undervisningsmål og -standarder. Administrationen vurderer at der skal afsættes kr. 30.000 til ekstern udvikling.
- Vedligeholdelse
  - Administrationen vurderer at der skal afsættes kr. 10.000 til eventuelt vedligehold som indkøb af redskaber eller reservedele.

Opgaven forankres i Teknik og Miljø.

Økonomiske konsekvenser

120.000 kr. frigives fra anlægspuljen til klimaindsatser og grøn omstilling, hvor restbeløbet udgør 2,0 mio. kr.

Det samlede budget ses i bilag 3.

Indstilling

Direktionen indstiller at:

Der frigives 120.000 kr. fra anlægspuljen til klimaindsatser og grøn omstilling 2025.

Sagen afgøres i

Byrådet.

Aktuel beslutning på Klima- og Naturudvalget 2022-2025 26-03-2025

Indstillingen anbefales.

Bilag

Bilag 3- Budget til fiskebørnehaver

Bilag 2 - Placering af fiskebørnehaver

Bilag 1 - Tilbud fra NaturErNu

Punkt 3: Beslutning: Justering af udvalgs mødet d. 23. april ifm. deltagelse på Klima og Miljø Topmøde 2025

S2025-2698

Sagsfremstilling

Den 24. og 25. april 2025 afholder KL Klima og Miljø Topmøde i Aalborg. Topmødet samler kommunalpolitikere, folketingsordførere, kommunale ledere og samarbejdspartnere til dialog og vidensdeling om aktuelle temaer inden for klima, miljø og teknik.

Fra Klima- og Naturudvalget deltager Per Jespersen, Anja Kongsdal, Ole Tyrsted Jørgensen, Søren Svendsen og Kenneth Taanquist.

Årets tema på topmødet er "Følgeskab, fællesskab og lederskab i den grønne omstilling", med fokus på, hvordan kommuner kan styrke samarbejdet med borgere, civilsamfund, staten og erhvervsliv for at realisere grønne mål og skabe bæredygtige løsninger. Programmet sætter spot på kommunernes beføjelser, roller og konkrete opgaver i håndteringen af udfordringer og muligheder inden for klima og miljø. Dette inkluderer opgaver såsom håndtering af ekstreme vejrhændelser, sikring af en grøn og stabil energiforsyning, beskyttelsen af rent drikkevand, fremme af sundt liv i fjorde og hav, samt skabelsen af bæredygtig natur med plads til skov, dyreliv og biodiversitet.

Med debatter, fordybelsessessioner, udflugter og løsningsgallerier sætter topmødet fokus på at styrke kommunernes rolle i den grønne omstilling. Programmet for topmødet er vedhæftet.

Da deltagerne fra Klima- og Naturudvalget rejser til Aalborg den 23. april, falder dette sammen med det planlagte udvalgs møde samme dag. For at sikre, at mødet stadig kan gennemføres, foreslår administrationen, at udvalgs mødet rykkes til kl. 18.00 og afholdes via Teams. Der vil blive booket et mødelokale i Aalborg, hvor udvalgs medlemmerne har mulighed for at deltage fra.

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Indstilling

Direktionen indstiller, at:

1. udvalget tager orienteringen til efterretning.
2. udvalget godkender, at udvalgs mødet d. 23. april rykkes til kl. 18.00 og afholdes via Teams.
3. udvalget drøfter fokusområder og opmærksomhedspunkter for topmødet, som der kan arbejdes videre med.

Sagen afgøres i

Klima- og Naturudvalget.

Aktuel beslutning på Klima- og Naturudvalget 2022-2025 26-03-2025

Indstillingen godkendt.

Bilag

Program for KL's Klima og Miljø Topmøde 2025

Punkt 4: Orientering om budgetproces og budgetønsker 2026

S2025-4919

Sagsfremstilling

Baggrund

I forbindelse med budgetlægningen for 2026 er der mulighed for, at de enkelte udvalg kan fremsætte politiske budgetønsker. Økonomiudvalget godkendte den overordnede budgetproces og tidsplan den 9. december 2024.

Proces og tidsplan

Ifølge den godkendte budgettidsplan for budget 2026 er der frist for indsendelse af politiske budgetønsker til drift og anlæg med finansieringsforslag den **24. juni 2025**.

Fagudvalgene har mulighed for at drøfte og udarbejde budgetønsker, der ønskes oversendt til de politiske forhandlinger om budget 2026. Drøftelser vil ske i foråret 2025. På indeværende udvalgsmøde er der orientering om proces og politiske budgetønsker. Og på udvalgsmøde i maj vil der være drøftelse og evt. beslutning om fremsættelse af politiske budbudgetønsker.

Beskrivelse af finansieringsforslag er et nyt element i budgetproces

En vigtig ændring i budgetprocessen for 2026 er, at alle budgetønsker skal være ledsaget af et finansieringsforslag. Som en del af den politiske aftale om budget 2025 blev der vedtaget store omprioriteringer for at sikre fortsat høj understøttelse af alle serviceområder trods demografisk udgiftspres. Det blev samtidig imødeset, at den demografiske og socioøkonomiske udvikling i Nyborg Kommune kræver fortsatte prioriteringer for at sikre en sund og bæredygtig økonomi, som kan medvirke til at skabe gode økonomiske rammer for service, aktiviteter og trivsel i kommunens organisation.

Ved nye budgetønsker er der derfor behov for, at der samtidig er drøftelser af finansiering og eventuel omprioritering.

Det betyder, at når et budgetønske vedtages politisk og fremsendes til de samlede budgetforhandlinger, skal der samtidig anvises en mulig finansiering.

Ved politisk behandling af budgetønsker i fagudvalgene er det derfor vigtigt, at eventuelle finansieringsforslag indarbejdes i sagsindstillingen eller tilføjes som en del af udvalgets beslutning.

Videre proces

Alle budgetønsker fra udvalgene samles og vedlægges direktionens administrative budgetforslag, der fremlægges til 1. behandling, udsendes i høring og danner grundlag for de politiske forhandlinger om budget 2026 samt den videre behandling af budgettet i Økonomiudvalget og Byrådet.

Tidsplan for udarbejdelse af Budget 2026 er vedlagt som bilag.

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Indstilling

Direktionen indstiller, at:

Udvalget tager orientering om proces og politiske budgetønsker til efterretning.

Sagen afgøres i

Klima- og Naturudvalget

Aktuel beslutning på Klima- og Naturudvalget 2022-2025 26-03-2025

Orienteringen taget til efterretning.

Bilag

Tidsplan for udarbejdelse af budget 2026 - 18112024

Punkt 5: Orienteringssager

S2024-20048

Sagsfremstilling

Til Klima- og Naturudvalgets orientering vedlægges som bilag administrative afgørelser med videre.

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Indstilling

Direktionen indstiller, at orienteringen tages til efterretning.

Sagen afgøres i

Klima- og Naturudvalget

Aktuel beslutning på Klima- og Naturudvalget 2022-2025 26-03-2025

Orienteringen taget til efterretning.

Bilag

Åbent brev til Byrådet vedr. Kullerup Sol

Kullerup Sol - henvendelse om borgeropbakning

Orientering om kulturarrangement ”Vinterberg og vandet i Nyborg”

Bemærkninger til referat vedrørende solcelleanlæg Frederiksens Allé

Orientering om afslag på ansøgning til biodiversitetspuljen 2025

Punkt 6: Kommende punkter

S2022-2527

Sagsfremstilling

De tidligere oplyste punkter er uaktuelle.

Administrationen arbejder med at planlægge kommende punkter i 2025 i ikke prioriteret opstilling.

- Temaorientering om Grønne Boligdage i Nyborg
- Solceller på kommunens tager
- Event for fiskebørnehaver
- Biodiversitetsomlægninger
- Grøn Trepert
- Vindinge Ådal/Holckenhavn Fjord
- VE-anlæg; evt. ny ansøgningsrunde
- Frigivelse af projekter i Klima- og Naturpuljen; under planlægning
- Naturprojekter som følge af budget 2025 (500.000); underplanlægning
- Orientering om fremdrift i Life Ring
- Temadrøftelser om kystsikring af havn mv.
- Orientering om badevand

Gamle slettede punkter

- ~~- Temadrøftelse Naturpolitik (afholdes evt. som særskilt møde)~~
- ~~- Dialogmøde med eksterne interessenter om kommunens naturpolitik. Drøftelsen er en del af den vedtagne plan for revision af kommunens naturpolitik~~
- ~~- Temadrøftelse Klimatilpasning~~
- ~~- Drøftelse af klimatilpasning i relation til byudvikling, naturbeskyttelse og naturforbedringer~~
~~Forud for temadrøftelsen behandles principper for bidragsfordeling ved klimatilpasning i forbindelse med klimasikring af midtbyen~~
- ~~- Idéer fra Politik fra Grøn Omstilling (ikke fastlagt)~~
- ~~- Branding (ikke fastlagt)~~
- ~~- Status på bytræer i Nyborg Kommune, jf. Politik for Grøn Omstilling (ønske fra Klima- og Naturudvalget 11. maj 2022)~~
- ~~- Møde med Ungebyrådet~~

Gennemførte drøftelser i 2023/2024:

- ~~- 13. - 14. april 2023 - Deltagelse i KL's Klima- og Miljøkonference i Sønderborg~~
- ~~- 10. maj 2023 - Temadrøftelse om kommunens håndtering af bæredygtighed i egne byggerier og renoveringer~~

~~-31. august -2. september 2023- Deltagelse i Klimafolkemøde i Middelfart~~

~~-11. oktober 2023- Inspirationstur med fokus på klimatilpasning og klimaforebyggelse~~

~~-11. maj 2022 Målsætninger for Vedvarende Energi og kriterier for lokale ansøgningsrunder til VE-anlæg behandlet og besluttet~~

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Indstilling

Direktionen indstiller at orienteringen tages til efterretning.

Sagen afgøres i

Klima- og Naturudvalget

Aktuel beslutning på Klima- og Naturudvalget 2022-2025 26-03-2025

Orienteringen taget til efterretning.

Kimo årsrapport orienteringspunkt på næste KNU.

Administrationen udarbejder tidsplan for kommende punkter.

Punkt 7: Underskriftsside

S2023-115209

Indstilling

Direktionen indstiller, at udvalget godkender beslutningsprotokollen.

For at godkende beslutningsprotokollen, skal hvert medlem underskrive ved at trykke på 'Godkend' i First Agenda.

Aktuel beslutning på Klima- og Naturudvalget 2022-2025 26-03-2025

Underskrevet.